

Latweeschu Awises.

52. gaddagahjums.

No. 7.

Treschdeenâ, 14. (26.) Februar.

1873.

Redakteera adresse: Pastor Sakranowicz Luitringen, pr. Frauenburg, Kurland.
Erfpeditsija Westhorn L. (Nehber) grahamatu behde Jelgawâ.

Rahditajs: Wisjannalabs sinnas. Daschadas sinnas. Antons un Madleene. Ditscheris. Preefsch kurlmesimo slohu zc. Preefsch ew. luteru palihdi. lahdes. Labibas un pretschu tirgus. Studdinatschanas.

Wisjannalabs sinnas.

Pa Spanijas walsti, jebfchu jaunahs waldivas awises sinno par dšiku meeru un leelu preeku ar ko Spanijas tautas brihwaldibu usnehmefchas — wahrabs dumpis pa mallu mallabun. Jhpafchi Karlistu partija arweenu stipri najotees un Seemel-Spanija stipri turrotees spehta. Waldivneeleem nu effoht isdewees 2 deenu kaufchanahs Karlistus stipri fakaut. No Spanijas nemeers un dumpis arri eemelabs Portugales walsti: lehnina prettineeku partija fahkusi us dumpu mussinaht, bet waldiva lihds schim wehl dumpu warreja apspeest un drohschibas pehz eesaulusi us karra deenestu 9000 saldatas no reserwu armijas.

Jelgawâ 8. Febr. pusnatti aii maseem wahrteem Schulmann muischelê iszehlahs uggunggrehts. Pehz 7 stundu grubta darba labprahdigai ugguns dsehseju beedribai isdewahs ugguni dsehst. Zaur ko dshwes ehla ugguns zehlees, wehl nau sinnamê, bet ta breefmiga wehja dehl, kas tai natti puhla, wiasch tik ahtri aishema wissu to ehku, ta tee kautimi — wiswairahl Latweeschi — kas tur eefschâ dshwoja, knappi tiktai pliftu dshwibu dabuja isglahbt. Stahde wianeem sinnamê leela un lai nu pehz eefpehchanas teem warretu lihdscht atkal us preefschu titt, no Jelgawas draudsekschpchanas eejelta komissija, no 4 turgeem, kas preefsch scheem nelaimigeem mihlestibas dahwanas faremm un teem tad tahs pehz skahdes leeluma isdallih. Muischeles dshwes ehla, apdrohschinata par 2000 rubl., ween nodeggusi, wiffas wirtschafstes ehlas leelais wehjsch pats isglahbis, jebfchu tee deewagan turwu tam deggofscham nammam stahweja.

R. S—z.

No Pehterburgas. Pehz tahm sinnaahm, kas wirtsmedizinal teefai eefuhtitas, isgahjuschas nedelâs pa wissu Kreewu walsti kohpâ bij wehl 52 koleera flimneeki, starp teem 29 Warschawas gubernâ. Bafku flimneeku skaits bij 882, starp teem leela pufse Pehterburgâ un Mastawâ.

— Daudsi no gwardijas offizeereem irr karra ministerim to luhgfschanu peenessufchi, lai teem atwehl lihds eet tai karrâ pret Aihweescheem. Lihds schim pehz karra ministera nospreeschanas nebuhs wairahl kâ 4½ battaloneem turp eet, jo tur newaijaga nelahda leela karra spehta, kad griib neleelo Aihwas walsti pahmahziht par wianas nedarbeem un ispehtit tohs 50 kreewus, ko Aihweeschi nelaisch no faweem zeertumeem abra. Englante un Kreewija irr it labbi islihfchas par tahm rohbeschu lihnijahm, lihds kurrabh katra griib eet un ka Kreewusemme neleeds kad Englante fawai Indijai peenemm weenu un ohtru gabbalu klahbt, ta arri Englantei kluffu jazeesch, ja Kreewusemme fawas rohbeschas palihdsina drufzia us ahrepuffi.

— Pee generalstaba sehisch komissione, kas griib tai leetai leelaku lahrtibu isgahdahi, ka wiffas tahs naudas,

kas katrai saldatu kompanijai preefsch usturra tohp dohtas, tohp pareisi isleetatas kompanijai ween par labbu. Rodohmâ irr nemts, zelt artekus, fur patti kompanija lai walda fawas mantas un kompanijas waddonam lai tik paleet ta ufraudsiha, ka wiss eet pa fahrtai.

Pehz Spanijas lehnina krehsla nu tihka un dsennahs wiffi tee kandidati no fennafahm ziltihm, Don Karlos, herzogê no Monpanije un Isabella preefsch fawa dehnina printscha Alfonso. Kâ leekabs swarri turrahs schim brihscham stipri us brihwalsts pufsi, bet nu tik fahkfees wiffas tahs schelkschanahs, fur katra partija raudsihs pa fawam kandidatam strahdahi.

— Spanijas lehninsch Amadeus wehl gan irr Biffahonâ, Portugales galwas pilsehtâ, turenens lehninene wianam irr mahfa un ta tad tur griib pazeemotees. Effoht arri teizis, ka griib daschas deenas tur tapehz pabuht, lai neiffattihohs it kâ wiasch no Spanijas seidschas projham notitt us Italiju. Dstid arri, ka patti lehninene effoht fahlimmufi, ta ka newarrehs tuhda brault us Italiju, kad arri fuggi buhs pakkal atbraufuschi. S.

Daschadas sinnas.

No eefschsemmehm.

Ji Krohna-Wirzawas. 24. Janwari f. g. ugguns leefmas aprtija schejenes Raipfchas fainneeka istabu ar wissu tur bijuschu fainneeka un dauds eedshwotaju mantu. Stahde us 995 rubl. f. lihds ar ehku aprehlinata. Ugguns zehlees is istabas peebuhwes, kurrâ fainneeks bij atwehlejis linnus kulstih.

Weens linnulstis pihpi nosmehejis, nolizzis to us tur buhdamu noputtejuschu weschas rulli, no kam linnu faites un pulkstis fahkufchas pirms degt, ka ugguns tahlahk isplahtidamees paschus glohbejus aisgrahbuse, ka abbi tik dabujuschi isbehgt. Schai pagasta 4 mehneschu laikâ 4 uggungrehli notilkuschi, kâ: Puhtschu mahjas laidars un ihfi pehz tam Rundraht Brascha fainneekam laidars, no kam ugguns no wehja tahlahk dshhta arri Rundraht Puschgalmim laidaru un klehtis aisgrahba. Stahde pee beidsameem aprehlinata lihds ar ehlahm us 4335 rubl. f. No kam ugguns zehlees nau wehl sinnamê. Par Puhtschu uggungrehlu ismelleschana beigta, fur neweens par wainigu nau atrasts.

Saimneeleem waijadsetu gan wairahl fawu wehribu us tom list, ka winnu fainneezibas ehlas neweens fimehetajs few pihpi klahbt neturretu, zaur kam daudreis notefahs, ka dascham wiffi winna aistawiti publina augki teef pelnds pahwehrti. Bet newaijadsetu arri pascheem to darriht, zaur ko gahjeem fliftu preefschshimi dohd. J. A.

Ruzzawá, 30. Janwar. Kad pirma seema 19. Dezember wezzá gaddá pee mums nogahja, tad mehš libdš pat 12. Janwarim jauná gaddá dabujahm brist pa dubleem. Ar 12. Janw. nahja papreeksch sneegs un pehz tam brangs fals — brihscham libdš 17 grahdeem. Taggad wiffas mallas gan pahrsalluschas, bet dischzetti pee mums plifki; tur jabrauz ar ratteem. Meschos pee mallas un schur tur pa leddus zelleem warr brangi pabraukt ar raggeh. — Schodeen bischki wairahl sneega pekrittis.

Muhfu pussé scho seem daschi zilweti Deewam schehl! behdigu gallu dabujuschi. Diwi juhdes no Ruzzawas weens Latweetis un diwi Leischi atraddahs purwmalli nofalluschi. Winni aisleegtu brandwihnu no Bruhscheem nesdaami bij nakts laiká straighes eemuldejuschi, fastappuschi un tad fallá fastippuschi. Grehts grehtu dsemde!

Scho seem muhfu Lejneeki pa brihscheem, kad bij rahmés laiks, gabja juhra sweijoh, eefam tas dischais fals fazehlahs. Bet gluschi us beigahm sawahds behdihgs notikkums Lejneekus istrauzaja. Weens sweisch, pussfaimneeks, Gsermals wahrdá, kas us juhras bij isbrauzis, gribbeja pee kranta peebraukt, bet stiprs wehjsch no semmes pusses tam fazehlahs prettim. Wiasch fauzis pehz palibga un trihs juhmallá saldats to dsirdejuschi. Diwi no scheem kahvuschi tuhda kadhá masá laiwiná un braufuschi, to nelaimigo glabht; tas treschais nebrauzis libdš, bet palizzis sawá buhdá. Ar to braufumu wiffi trihs ká lappá aprakti; ne sikhmes no laiwinahm neds arri no pascheem wihreem nau atrastas. Treschais saldats wehl dsirdejis, ka tee diwi glahbeji pee behdiga sweija laiwas klaht peebraufuschi, ar Gsermalli farunnajuschees; wiasch zerrejis, ka nu tuhda wiffi trihs peebraufschoh krantá. Nedscht nau warrejis; jo beesa migla wiffu juhru, ká ar duhmeem apklahuse. Sautschanu wiasch teizahs it nekahdu ne-effohit dsirdejis. Tá tad wiasch palizzis it meerá un — gaidijis!

Gsermallim bijuse leelaka laiwa (bet bes enkura) ne ká saldateem. Tadeht jadohma, ka laikam saldats raudsija Gsermalla laiwa eefohyt. Ja winneem tas isdewahs un winni manniya, ka wehjsch tohs arween dsittahl juhra eestuhma, tad winni, stipri wihri buhdami, fahka spehziggi ar apfalluscheem irkleem strahdaht un tá buhs nolaususchi tohs isflu knabjus pee laiwas (muhfeji tohs fauz duklus). Tá tad winni juhras witneem wairs nau warrejuschi prettikhm atturretees un us aschu rohlu kluá aistrauti taktahl un taktahl juhra. Winnu sautschanu laikam wehtras laufschaná apmahza. Tá mehš dohmajam, bet Deews ween sinn, ká tur bijis. — Brehz gan us saldats, kas nesamannijis, drehsuná trohkfni zelt, ka lai buhtu ahtrumá zitti glahbeji fastrehjuschi. Noschelo wiffi arri tohs abbus saldatus, kas eebrauzá nelaimigo glabht. Effohit bijuschi brangi zilweti, bet gluschi mulki dee laiwas waddischanas. Weens no teem bijis Rihzeneeks.

Zits puifis noslihta Bappas eserá wakkara laiká, no zeema us sawahm mahjahm ar fkriftschahm sferedams. Gan drohschibas deht bij dischu nuhu rohká turrejis, bet kad ta wirtscha sneega deht ohtrais fallums it neubht nebij weenahds tad arri tur raddees zaurums, kurrá nabagš

jauneklis eefrehjis. It tuhda nebij wis noslihtis. Garra nuhja sneeguse dibbenu un us nuhu wiasch labbu brihdi turrejees ar elkoneem us leddu atspeedees. Diwi seewas notahlam garram braufuschas un winna waimanas dsirdejuschas, bet libdš tahs nobraufuschas libdš tuwejahm mahjahm un wihri kahjas apahwufchees un islustejuschees, tad — jau bijis par wehlu! Wehl reis nosauzees nelaimigais: „Deews, effi man grehzineekam schelihgs! — tad eegrimmis dselmé, — un to iswilla fastippuschu un isdsiffuschu. Kad tuwaku gribb isglabht no nahwes breefmahm, tad waijag gan apdohmigi darriht, bet nebuhs kaweht, nelaimigam, zil ahtri warr, palihgá steigtees! Tas ween nau grehts, kad ko faunu padarra, bet it tas irr grehts, kad kaut ko labba, ko warreja padarriht, nedarra!

Chr. Sch—g.

Rihgas awises irr isfluddinaschana, kur tohp, kas gribb, unweddinati dallibu nemt pee tam, ka warretu taihht dselzjeku no Rihgas us Krimuldu, bet tahs tik wehl leelaks tahdas eefahkuma dohmas, jo kad arri kahds weens lungs gribb us to kahdus 100,000 un wairahl doht. ar to ta leeta wehl fen nau gallá.

Rihgas-Zelgawas dselzjekka brauzeji no 1. Februar isbrauz no Rihgas-Bolderajas staziones eefschrihgá un ne wis wairs no pahrdaugawas staziones, te tik prezzes wehl tohp fauemtas un nodohtas. Zibraufschanas laiki irr no Zelgawas: pulsten $7\frac{1}{2}$, $11\frac{1}{2}$, $4\frac{1}{4}$ un $8\frac{1}{4}$; no Rihgas: p. $9\frac{1}{2}$, $1\frac{1}{2}$, $6\frac{1}{4}$ un $10\frac{1}{2}$. Pirma klasse makfa 1 r. 38 k.; ohtra 1 r. 4 k.; trescha 58 kap. No Rihgas staziones warr braukt libdš Tohna kalnam par 8 kap. (III. klasse).

— It. Thomsona lungs par sawu kaulu maltuwi Rihgá ihpaschu lappu laudis isflaidams passinno, ka sawu fantori irr pahrzehlis us D Minus lunga fantori pee leelajeem linnu swarreem un ka tur warrehs tohs no winna peefohlitus skunste mehflus dabuht. Tahm sannahm wiasch wehl peeelk arri to, ka wiasch makfa par 1 birsawu sawu kaulu 5 rubl. f., jeb dohs pret 2 pohdi kaulu 1 pohdu kaulu miltu. Dauds weetas kauli wehl mehtajahs apkahrt un warretu weens ohtrs nabadsinsch tohs krahdamš, labbu graffiti panahht.

Iweras guberná jau no 1871. gadda dauds weetas, pilsehts ká zeemds, irr leeks pulks tehjas bohschu zelts, kur laudis, kas agrahl mehdsja pee brandwihna glahsehm sehdeht, taggad pee sawas tehjas glahses sehch un gohdigi fatikdamees laizinu pakawe. Warroht jau taggad redseht, ka schi eerikte nejs labbus auglus un tapehz tad gubernas semstiba irr gohjust ar luhgscham pre waldischanas, lai tehjas bohdes taptu atjmabbinatas no tahm leelahm nodohschannahm par andeles patentehm.

Us **Grasi-Zarizinas** dselzjekka pee Kumilgas staziones gaddijees schahds gaddijums: Weens no strahdneekem jau no rihta agri peedschris eet pee darba. Widdu pa paschahm schkeenehm eedams wiasch dsird pakkat sewim rattu rindu brauzam; bet sawá dullumá wiasch ne-eet wis pee mallas, bet fahl pa schkeenehm behgt us preekschu, to ween spehdams. Wihrs behgdams pakriht gar semmi un wiffa rattu rinda no 35 ratteem skeep pahri un flaidri

brihnume, wihrelis valeef oppoffchâ sweiks un ne-aiffkarts, til fâschokelis druffin papluzzinachts. Maschinifts gan bij pomannijis wihru, bet nefrehjis uf weetas apturrecht, un tad bij apftabjees un dohmaja libka druppas redseht, pazekahs wihre fplaudidams un krukta mefdams. Bailles bij atfchirbinajufchas un nu til redseja, kahdâs breefmâs dsehrums to bij eeweddis.

No Drenburgas raksta, ka tur bijufchi leeli sneega putteni, kas weetahm augstus sneega kalnus fadfinnufchi. Pilschta tumumâ irr kahdi 8 zilweki famu dshwibu pasandufchi, atrofti nofallufchi. Weena mahte ar masu behrinu braufufi pastkamanâs; kahdâs 5 werstis no Drenburgas pastiljons newarredams wairs zellu nolohpt, nolezis un gabjis to melleht, bet newarreis wairs putteni famas kamanâs atrast un pehz daschahm stundahm nonahzis pee pilschta. Dhtru riht sregi paschi atnahkufchi uf pilschtu, brauzjei bijufchi wehl kamanâs, bet mahte bijufi nofallufi, un behrinufch to mahte ar famahm rohlahm pee krahthim wehl turrejufi peefpeestu bijis dshwâ. Tâpat wehl weenâs kamanâs, ar kurrahm sirs atskrehjis, atradufchi apfeggâs eetibtu sibdamu behrinu; fur mahte paliffufi, to wehl neweens nefinn. S.

No ahfemehm.

Spanijas kchninfch no waldifchanas atfahpees tas irr tas swarrigolais pehdigo deenu notiffums. Kapehz winfch to darrijis? par to wehl spreesch fchurp un turp, bet to warr gan redseht, ka nau wis kahds weens eemflis winnam tahs dohmas eedewis, bet ka winfch jau ilgaku laifu tahdu nodohmu pee few turrejis un til libds fchim wilzinajis to idarriht, kas tam jau ilgu laifu prahâ. Ta pehdiga leeta, kas kchninam bij daschas nepatiffchanas darrijufi bij ta: Winfch bij weenu wezzu generali, kas ih-paschi no leelgabbalncefu offizeereem tappa eenihdehtâ, sub-tijis uf weenu, tad atkal uf ohtru weetu un wiffur offizeeri rahdija tahdu prettestibu, ka waldifchana to nei warreja nei gribbeja zeest. Bet pirms bahrgafus spredumâs illaida, kchninfch atteizees no waldibas. Sawôs 2 waldifchanas gaddôs winfch bij weenâ nemeerâ dabujis dshwoht un ne-redsedams ne no weenas pusses jankakas zcribas austam winfch labbahf uolikka to kchnina frohni, kurram ehrlfchku gan netrukta. Gan driht pa wiffu walsti tee lauzineeki no faweem preeftereem usuffinoti, bij kchninam ahtraki eenaidneeki ne ka drangi. Preefteri pa dalkai turrahs pee radfhtahs kchninens fhabelles, fo pahwesta eezeena, pa dalkai arri fitrahs uf zittu kandidatu pufsi no fennakahs kchninu ziltz; bet wiffi rahdijahs eenaidigi pret Italijas prinzi, kurra tehws pahwesta semmi peefawinajis. Ne fen uf de lina krusfibahm kchninam grubti nahjâs weenu no augstoom preeftereem dabuht, kas to kristija. Starp pilschneekem atkal bij leela partija, kas fen jau runna no brihwalsts, par kahdu Spantjai buhs palift, ja gribboht laimiga flucht. Tâ tad kchninfch uf weenu pufsi ne-atradda ihfka peestahwa un nodewa senatam famu atkiffchanohs ar rakftu, kurrâ tâ fazzija: Sinnu it labbi zeenah to augftu gohdu waldiht par fcho semmi un biju zeeti apnehmees to darriht, tâ esmu swebrejis un fargahf schibâ walstis wamatta liffumâs, bet zerrejohf atrast wiffur ihftu labpatif-

fchanu winnam bijis Jaredi, ka tahs truhfti. Spanija dshwojohf weenâ kurrâ. Ja tee buhtu ahriki eenaidneeki, tad winfch gan neatkahptohs no famas weetas, bet tee eenaidneeki effohf eelfchigi. Spanceefchi paschi karrojoht weeni prett ohtru. Winfch negribboht buht kchninfch pahf weenu partiju un tâpat atkal negribboht liffumâs laust. Redsedams, ka wiffu winna publinfch weltihgs, winfch tapchz atdohdohf atpalkaf to kchnina frohni preefch few un faweem dehleem un pehznahkameem.

Senats, fcho rakftu fanehmis fapulzeja wiffas senata nodalkas un nospreeda ezejt ministerus un waldifchanu, kas semmi tahlahf walditu tâ brihwalsti. Nospreeda arri to, gahdahf ka kchninfch ar famu familiju drohfschi teef libds rohbeschaj pawaddihts. Bet kchninam tomeht buhs famas dohmas bijufchas, jo winfch nau wis brauzis pa taifno zellu, uf Walenzijas ohftu, bet lai warretu drihsaki no Spanijas isfkuis buht brauzis uf Portugali un tad ar fuggi uf Italiju atpalkaf. — Sennaka kchninene fhabella, kas Paris dshwo, to sinu dabujufi leekotees jaunâs zerribas smelloht; ilkfufi wiffas Paris basnijâs mischas lasfibt un nofubtijufi palkaf famam deklinam, prinzim, kas Wihne eet ftehlâ. Til jau gan zerre, ka nu irr atkal laiks sweijoht, bet til jau gan ne kas nekerees. Tâ tad nu Spanceefchi negaidohf irr republikas waldibu dabujufi. Frantschu republika jo lepna uf fewi, redsedama ka zeemini winneem palkaf dsennahs. Amerikas brihwalsts irr arri tshalla bijufi tuhda jaunâs Spanijas brihwalsti tâ mahfu apfweizinaht. Dfirdesim turpmahf!

Englantê, kas deefgan lepna irr uf famu teefas buhfschanu, fchinis nedefas bij nepatiblam gaddijums. Weens Wahfsemes mahjitais wahrdâ Hefel bij uf Londoni atbrauzis un gribbeja no turrenes brauft ar zitteem aifgabjeem uf Ameriku. Daschas deenas winfch kahdâ gastuhli peeturrejahs. Nefen preefch tam bij weens flep-fawu darbs notizis pee weenas teatera freileenes un pohris zilweku, kas bij fcho freileeni wieheidohf redsejufchi ar zitteem kohpâ, nehmahs usrahdiht, ka Hefels effohf tas zilweks, kas nokauto pawaddijis un ka zits newarroht tas flepflawa buht. Hefels tappa fanemts zeeti un wesselu nedefu dabuja zeetumâ buht. Bet pa laimi eelfch wiffas tahs deenas fur tas flepflawibas darbs bij darrihts, winfch faflimms buhdams nebij ne ar famu kahju no gastuhfcha isgabjis, tâ to gastuhfcha kungs un wiffi fullaini libds pat durwu fargam warreja apleezinaht. Tâ tad teefai bij Jaredi, ka uf pahri zilweku drohfschu teifchanu bij ilkfufees pahftrigtees un newainigam wihram behdu deenas peefchirt. Kad nu neubtu til swarrigas prettielezibas gaddijufchahs, zil driht newainigais buhtu warrejis tapt notefahfs. Bet nu winna newainibai flaidri israhdotees, tad arri Englandeefchi, fo ween fpehdami irr darrijufchi, ka warretu gohda atlihdsinaschanu pasneegt. Ministeris no paschas kchninens pusses irr famas nofcheloschanas atneffis par to behdigu gaddijumu, ka gohda wihram bijis tas jedabuhn panest; gohda rakfti no mallu mallahm tappa peefubtiti, dahrgi bikkeri par peeminu pasneegti, lai peedohd to gohda aiftifchanu; zitti atkal naudu famettufchi, kahdu 8000 dahlderus, lai

fawu aiskaweto zeffu jo weegli un preezigi spehtu uf Ameriku isbraukt. Gan tas wifs labbi, bet tohs behdu brihschus un fauna fahwes, kas newainigajam bij usbrukfuschas, tas wifs tomehr ne-atfwerre. S.

Anton's un Madleene.

"Lai Deews darra, la sinnadamä," nopuhtahs firmgalwis rohkas falizzis — "la sinnadamä; labbaki jau arri buhs tai nabadsitei, kad ta wairs ne-atmohstahs —"

"Laitam gan," apstiprinaja dakters, un waizaja firmgalwi: "juh's gan effat skohlmeisters Feldmana lungs?"

"Tas esmu," atbildeja wezzais pallannidamees:

"Tas nelaimigais jauneklis laitam irr juh'su zittkohrtihg's skohlens?" Sirmgalwis pakustinaja galwu. Dakters runnaja wehl: "Nabaga sehns — irr smaggi eewainoh'te, — flahde par tahdu brangu jaunekli."

"Daktera lungs," eesauzahs Meiris walloda, "es juh's gau'schi luhdsu, israhdaht fawu skunsti, glahbjat scho sehnu; lai malka, lo malkadamä — es wif'su usnemmo's isghadaht."

"Mihlais Meira lungs, eesauzahs dakters, "kad jau manni effat isweddu'schi, tad gan buhs jarauga . . ."

"Tad winsch irr glahb'ts," gamileja weenteefigais kohku kuptschis,

"Ne til droh'schi lungs, ne til droh'schi!" apsauza dakters "til tah't meh's wehl ne-effam; mums tikkai smalka no zerribas, prohti, kad winnu pareisi kohp'm; bet sch'e to newarrestim ispidiht, winnu janefs proh'm; zittadi mans amata beedris, dakters Seepju Peh'ters winnu sch'e weena neddetä nogallinahs; ha, ha, ha!"

"Rabbi, es winnu nem'schu pee ferwis, tur winnam kohp'schanas netrubs un winsch buhs, daktera lungs, itdeenas appafsch juh'su azzihm," fazzija Meiris.

"Nu tad irr zitta leeta; tad warram gan zerreht ar Deewa palihgu winnu isjelt uf kahjahm," atbildeja dakters.

Scho sinu d'stredjuse, Madleene issauza ar atweegli-natu firdi: "Al Deews, tu schehligais debbesu Tehws, es tew pateizu no wiffas firds: Mans brahlis nebuhs fletaws." Es pateizu tew Deews, Amen!"

Tee trihs lungi atskattijahs atpakkaf. "Kas ta par jaunekli?" waizaja dakters. "Madleena, tu ta effi?" issauza wezzais skohlmeisters, "meitenes bahlus waigus glahstidams. "Ta irr Muisharraja meita Madleena, mahsa no ta trakkuta, kas mums wiffas tahs behdas schonaft padarrija," tä issklaidroja Feldmans dakteram, "winna irr — un juh's gan faproh'tat, daktera lungs —" "Ja, ja — es faproh'tu," atbildeja dakters "flaista jaunekle — abbi irr koh'schi zilwek!"

Madleena fakampa Meira rohku un ar drebbedamu bal'si fazzija: "Meira lungs, kas juh's effat par brangu zilweku, es jums flikti esmu darrijuse un juh's man to ar labbu atlibd'sinat; bet es juh's luhdsu, ne-atlaischat no fawas fohlischanas, gahdajat par to nabaga Antonu!" To teikuse ta pabutschoja Meira rohku, kam nejauschi affaras azzis pafp'hdeja.

"Bet nu steigfimees pee Muisharraja," fazzija dakters, "mans amata beedris Seepju Peh'ters, jau fen tur irr — steigfimees, zittadi mums ne-atleef wairs nefa lo ah'rsteht."

Tä tä dakters, hofrahts Walteris, bij fazzijis, tä notikka: Antona mah'te nomirra tai pafschä nakti, bes la wehl reis fawu dehlu buhtu redsejuse. Dh'trä rihtä tschetri wihri isneffa flimmu Antonu ar wif'su gultu par dischjellu uf Kenbekes puffi, un Meiris ar fawu ustizzigu Steppinu gahja blakkam ufflattidami, la eewainoto lai weegli nefs. Laudis fazzija: "Nu winsch iszelsees; jo flawenais dakters Waltera lungs winnu ah'rstehts."

Anton's ar Madleenu wairs nefaredsejahs. Gan winni to preef'sch trim deenahm dahrsa mallä nebij dohmajuf'schi, la winni tikkai wehl reis — pee Antona mah'tes kappä — redsefces, un tad issch'irfces, tä lillahs, uf wif'su muhschu.

Inzi aiswedda dsel'schös faflehgtu uf pilfchta zectumu. Pilschta teefas usnehma to ismekleschanu tahlaki west. Muisharrajs eesfrega grubtä karfona liggä un muddoja deenas un naktis. Winna bahla meita sehdeja un mah'leja zauras nalkes pee fawa flimma tehwa gustas. Winnai ne-atlikka waffas par fawu likteni waimanah't; jo kad winna fehroschanai padewahs — to winna gaischi fajutta — tad bij ar wif'su pagallam.

Muh'su stah'ts pah'lezz gandrihs peejus weffelus gaddus. Mums jadohdahs garrä no Bahdenes leelkunga walstes Reiuupes mallä uf Ollandeeschu juhrmalli. Dortrektes pilfch'tä Leelajä celä irr skais'ts bruhni mahlehts nams, kas schibb un mirds no ahrenes un eel'schenes. Tanni mah'jo tohti bagah'ts, gohdah'ts kohp'mans ar wahrdu "Wihdens", kam tohti plafcha andele, gan ar kohleem, gan ar dasch daschadu zittu prezzi, lo winsch uf faweem pafcha fugg'em issuh'tija un pah'rwedda. Dimpad'smit selti un weens usraugs, pafcha lunga weetneek's strahda itdeenas winna fantori ar rakstischanu ween. Pats lungs jau irr wezzihg's gaddös, mehrens un appafsch no auguma ar patishfamu weidu. Winna drehbes nau til jaunmohdigas, la dascheem zitteem tahdeem kungeem; winsch turrahs labpraht pee wezza paraduma un nemihl leeku sch'tahti. Sawä kambari winsch justament pah'rpreesch ar fawu weetneeku, Rohda lungu, uf kah'dahm weetahm ar kah'deem fugg'em kahdu prezzi kuh'tiht. Wezzais lungs fakka: "Muh'su fuggi "Zwaluw" (besdelinga) ar kaptain Rohsht gribbu kuh'tiht ar raibeem fakkuneem, willas dekkeem, wiffadeem famal'teem un ar schenewer un zukuru uf Kanagawas ohstu Japanä. Par fugga lungu laidischu libds Antonu Gruberi. Pehz 6 nedelahm ja-isbrauz."

Rohda lungs atplehta azzis. Winna maies tehws wehl reis fazzija: Antonu Gruberi: waj jums kahds eemeh'lis pret manna nodohma?"

"Anton Grubers irr kreetns jaun's zilwek," atbildeja Rohda lungs gohdbihjigi "bet winsch nau kohp'mans, un fewischi ar sch'o prezzi winsch nau paraddis."

„Das teef, kophmans winsch nau, pateefi ne,“ smehjajs Wihden lungs, bet kophmanni man schè arri newaijag; man til waijag ustizzamu, prahtigu zilweku.“

„Tahds Antons Grubers pilnigi irraid — labbaku juhs newarrat dabuht.“ eefaujajs Rohda, „ustizzams taifnihgs un famannihgs zilweks, fo es gauschi mibleju, kautschu winsch nau derrickhs kophmans.“

„Es wehletu, la juhs weens buhtu, kas wiannu mible!“ duddinaja andeles lungs dohmihgs palizzis. Tad winsch ar gaischeem wahrdeem runnaja: „Das sehns nau wis us galwu krittis; winsch irr brihnum ismannihgs, drohschfirdihgs un derrickhs jaunellis.“ Zapabrihnahs, atgahdinajotees, zil dauds fawahds lunfanahs un gudrahks winsch eefsch teem mas gaddeem palizzis, kamehr pee mums irraid; waj atzerratees, kahds winsch toreis bij?“

„Kà tad ne, — atzerrohs gaischi, it kà wallar deen buhtu notizzis, kà wianna augu tehws, muhs gohdihgs andeles beedris, kofku kuptschis Meiris, to mums atwedda; toreis winsch bij tihri dumjsch, lempihgs semneeka sehns, kautschu gan ar flaisu mihligu waigu. Zil mums toreis bij jafmeijahs, kad winsch ar faweem leeleeem rupjeem sahbaeem par muhsu bohneretahm*) istabahm flauwaja — un kad freilenei Rosina gribbeja labdeenu doht, tad palannidamees, isfliddeja, kitta un apfweeda tehjgaldu ar wiffahm tassehm ha! ha! ha!“

„Ja, teefa,“ apstivrinaja Wihden lungs „un zil gabrds mehs smehjamees toreis, kad winsch chdoht pee galda pusfchliwja sohstes uslehjees, to sahla ar karroti strehbt un tad faweepees nopurrinajahs!“

„Kas teefa, tas teefa,“ fazzija Rohda lungs „mehs wiffi wiannu ar ne-ustizzibu un tà fakloht — pahri usluhkojahm, kad winsch atnahza, bet winsch muhsu firdis drihs uswarreja un mums fawu freeinibu parahdija — ihpafchi pee ta ugguns grehka.“ — —

„Al ja,“ nopuhtahs Wihden lungs, un nu ar smeekleem bija beigts, „es wiannam to ne muhscham ne-aismirfischu. Ifkurat schodeen irr diwi gaddi, kamehr es rohkas schnaugdams pee fawa degdama namma stahweju, fur eefschà mans weenihgs behrns, mannu azzu siblite, Rosina, bij palikkufe. Es gandrihs isgahju no prahta; waimanaju un fohliju puffi no fawas mantas tam, kas mannu behrnu isglahbi; bet wiffi nowehrtahs un — raudaja; jo junts ehla! jau bij eekrittis: Es patš gribbeju leesmas eefschà lehft; manni noturreja ar waru. Tad isdirdu no augfchas lohga pehz palihga fauzam. Es atmohdohs, kà no meega un eeraudfiju mannas meitas lambara lohga wihru stahwam kas feewifchli fawàs rohlàs aplampis, turreja. Duhmi kuhpeja zaur lohgu ahra un abju drehbes degga leesmas. Es btahwu, kà nestanà. Rosina mans behrns! glahbjat wiannu! Azzumirekli duzzis fpritschu lehja fawu uhdeni us lohgu pahr teem abbeem nelaimigeem; treppi peelikka flahnt un tas wihrs weenumehr apleets no galwas lihds lahjahm, lahpa pamastinahm ar fawu nastu fohli pa fohli pahr treppi semmè. Appafschà noflumis, winsch wehl brihtinu stahweja us lahjahm, —

*) Par bohneretahm istabahm fauz tahdas, furru mahletas grhdas ar wafku tohp fpihdigas noberstas.

tad pagihba un pakritta ar fawu neffeenu apfahristahwofchu rohlàs. Antons bij tas, kas mannu behrnu isglahba! Antons bij apdedfis un gulleja nedelahm grubti flims, Rosina, mas eewainota, drihs atgilba.“ Wezzajam lungam to wiffu peeminnoht affaras ritteja kà puppas pahr waigeem. Arridsan Rohda lunga firdi schi atmiana aiskustinaja un winsch fpeeda it firfnigi fawa maifes tehwa rohku, it kà tam laimas wehledams par to, kà gohds Deewam wifs laimigi bij paweizees.

„Paldeews, paldeews par juhsu lihdsjeetibu,“ atbildeja wezzais ar firfnibu; „finnu gan, jums mannas behdas, kà manni preeki pee firds eet.“

Tahdà wihse isrunnajahs wehl labbu brihdi Wihden lungs ar fawu weetneeku un palihgu, un tad fchirdamees fazzija, lai Antonu, kad tas atnahk, eefuhta pee wianna.

Par to laiku, kamehr fchee diwi tehrseja, tee diwypadfmit fkrilweri kantori mas fo strahdaja. Wianni kahroja zil nezil no tam nollaufitees, fo tur eefschà no Antona Gruber runnaja un smalkajam William jaunlungam, kas pehz Rosinas freilenes smilksteja kà schunnelis pehz sohskahjas plauktà, schulte uspampa isdirstchoht, kahdà leelà gohdà wezzais lungs to swefcho bischulahzi. — tà winsch Antonu faufaja — turreja. Zitti jaunfungi Williamu kaitinaja, fazzidami: Antons fehsh laimes mahtes flehpt — bet raugi tu William wiannam Rosina freilenei, kas sehnu mihl ar fird' un dwehfeli, atnemt.“

Wiffas schabdas wallodas mittejahs un katriš sahka rakstih, kà tirkfcheja ween, tiklihd, kà Rohda lungs atkal kantori eenahza. Drihs arri lauka durris atwehrahs un eefschà eenahza ar preeka pilnu waigu jaunlungs ar kruhseem matteem un schiglahm azzihm. Winsch gahja teefscham us Rohda lungu un fneedsa tam gohdbihjigi rohku.

Birno reis pehz peezeem gaddeem mums stahw atkal Kalnina Antons, fo nu pehz wianna familijas wahrda „Gruber“ fauza, preekschà. Gan wiannu warr tuhda! passht, kautschu wiannam taggad eedseltena pagarra bahrsda un labba padischa rehts peerè, fo winsch no ta ugguns grehka preeksch diwi gaddeem isneffahs; eefsch wianna waiga israhdahs weffeliba un eefsch wianna lohjekteem spehls. Wianna apgehrbs nau gresnihgs un pehz jaunakas mohdes, bet kofsch un glihts.

„Preezajatees ar mannim,“ tà winsch us Rohda lungu fakka „schodeen eenahl tas leelais plohts no mannas dsimtenes! — Nu dabufschu sinas no mahjahm.“

„No dsimtenes, kad atminnohs,

Tad firds man fahp, taf preezajohs!“

„Muhsu lungs man atwehleja, prettim braukt; luhgtu juhs, laischat mannim refno Anfu lihds; tas mums derrehs par lasmini.“ „Labpraht, labpraht, nemmat wiannu lihds,“ tà atbildeja Rohdis ar labpatifschanu us fawu mihluliti luhkodams, kad tas atwaddijahs. Antons nu ahcreem fohsteem dewahs us augfchas tahschu pahr puUeeretahm treppehm, kurrahm widdù dahrgs tepdekkis lihds augfchai bij issteepts. Treppes gahja us rinkli un pee beidsama palahpeena winsch til ne-uffstrehja freilenei Rosina wirfù, kas preekschammà, lohga eekrehmusees, dohmiga us leiju luhfoja.

„Al, kà juhs manni effat isbaidijufchi!“ issauza jaunkundse nosarkuse kà beete un laipnigi fmaididama, „kas nu tà ftreeß pa treppehm augscham, kà weefuls!“

„Antonß zeppuri nonchmees, paklannijahß un smeedamees fazzija: „Zeeniga freilene Rosina, es tatschu esmu un paleeku bauris, un kantschu juhs nopublitees, manni par smalkaku isglichtoht, tomehr tas bischulahzis, kà Williamsa kungs manni fauka, paleel bischulahzis. Taggad manni juhsu pappinsch fuhra, tadeht peedohdat, kà tà steidsehs.“

„Manß pappinsch? Ja, es sinnu! Nu tad nahlat juhs bischulahzis!“ to fazzijuse jaunelle fahere Antonu aiß rohkäs un smeedamees to wedda sawä kambari.

Wihden kunga weeniga meita un winna ne-apfina-mas bagatibas mantneeze bij flaisß flukksis, 17 gaddus wezza, mihliga, jautra sillazgite, kas kà rohschu pumpurinsch patlabban isplaula.

Kambari eegahjuse, winna nostahjähß Antonam preefschä un ar pirkstu gresodama us to smeedamees rahjahß: „Ja, ja Williamsa kungam irr taisniba, kad winsch juhs par bischulahzi fauz; tas juhs arri effat — lai juhs to arri sinnat, un bauris juhs arri effat, kà juhs paschi fahat; zittadi jums newaijadsetu wis pawehleht, schis istobäs usnahkt, kà manß tehws jums taggad irr pawehlejis; jo waj juhs arri sinnat, zil ilgi jau irr, kamehr juhs schè ne-effat bijufchi; juhs sliktis zilweß juhs?“

„Bateesi, freilen Rosina, jums taisniba, jau irr gan labs laizinsch.“ atbildeja Antonß, „bet — juhs sinnat, zil ta kohlu andele man darba dohd — esmu arween sahga fudmalläs, un un es arri nederru ar sawahm nekehlahm eeraschahm, ar sawahm nesmalakam drehbehm schinni leelkundu mahjokli. Schè tiklai krihtahß smalkem kungeem staigahht, kas paklannidamees ne-avgahsch tehjgaldus ar wiffahm kruhsahm — —“

„Ja, un kas paleel ahra, kad schis leelkundu mahjoklis ar duhmeem pildahß un ar leesmahm degg, un kad nabaga meiteni jaglahbi no ugguns breefmahm. Bet tad bij bischulahzis, kas galdus avgahsch, bauris, ar rupjahm drehbehm, kas to darrija; sawu dschwibu netaupidams, winsch isneffa to behrenu zaur duhmeem un ugguns leesmahm un nolikka to sawa waimanadama tehwa rohkäs. Toreis schis wihrs sinna ja to leelkundu mahjokli atrast, bet nu winsch to zekku turp irr aismirke.“ To teikdamai jaunkundsei azzis ar afforahm pildijahß, bet winna fmaididama wehl fazzija: „Luhlojat schè, to juhs effat darrijufchi!“ Winna vazehla salka sibda plohri no kahdas dischäs bildes, kas pee feenas larrajahß, un ko Antonß eeraudfija! Tur bija nobildehte no smalka skunstmahldera rohkäs, tas ugguns grehke preefsch dimi gaddem. Tai bildè warreja flaidri redseht, kà jauns zilweß to pagihbuschu meiteni atdohd wezza kunga rohkäs un tad fahschluhl. Antonß scho bildi usluhloja, ar aiskustinatu sirdi Deewam pateikdamß, kà winsch tam to laimu bij nowehlejis, tabdu darbu pastrahdaht, kas winna dschwes zekku kà ar pukkehäm avvuschloja.

(Us preefschu wehl.)

Dhfscheris

us 4 peefuhitahm grahmatahm dohd schis atbildas:

1) Mihlo tehtin. Juhs luhdseht no man padohmu, ko darriht ar sawu Zeschku, waj doht us Schaggari, lai mahjahß par musikantu, waj ne. Juhs bibstatees, kà ne-isnahkt tur no Zeschka tahds patß resgallis un plundurs, kà tee 3 jaunee musikantu fainneeki, kas isgahjuschs swehtkus palikluschi bes swehtkeem, jo wiffu zauru laizinu nolurbojufchi pa frohgu, kà kaunß bijs to redseht. Mihlo tehtin, nesuhlat wis wehl, bet nogaidat, kamehr nobraufschu pee Zums; man irr tabda maschinite, kas us matta pasalka, waj no puikas isnahkt leetie waj plundurs. Lihdi tam ar Deewu!

2) Gohdiga memmin. Juhs man fuhdseht sawas behdas, kà nesinnat ko ar sawu Dohriau eesahkt, kà Dohrina irr sen jau pee-august meita, bet prezzineeki kà nerohdahß kà nerohdahß. Waj juhs arri sinneet, kopeh; jaunais Leijneeks, kas pehrn it beeschi pee Zums sahka nahkt, sawas azzis wairs pee Zums nerahda, bet ranga taggad aplentt arrendatora Lihsinu? Memmin mihla, pee tam Juhs paschi wainigi. Dohrina effoht bes skoblinas august, ne-effoht strahdneeze, effoht tik zeemaslohtina. Leijneeks tahdu negribb. Zhpaschi no ta laika Dohrina tam atreebusees, kur redsejis, kà Dohrina tirgu Zoffela schenki wiffus diwahjus lihdi zuhfganneem idanzinajusi. Un Juhs memmin paschi tur klahht effoht stahwejuschi un gahrdi tik pasmejhufsches, kad Dohriau schakdi un tahdi kerstijufchi un dsirdijufchi. Dohrinai jafittahß zittadä prahra, tad warbuht us nahkoschu gaddu —

3) Zeenijamee S. dsecdataji! Juhs man scheblojeetees kà dsecdaschana pee Zums sahkt nihkt no pat winnas ruddens deenas, kur sawu eerastu mihlu stemdakfchu pasaudejahht un jaunu eegahdajotees tahda nopirkufschs, kas it netahdu temmi ne-isdohd. Bet kam neglabbahjant labbaki wezzo stemdakfchu? Stemdakfcha irr kà labs skohlmeisters, kas ne-ees us zitureni, ja tam to paschu algu dohs eerostä weetinä, kahdu sohla jaunä? Bet arri jaunä stemdakfcha tik nederriga nebuhs. Juhs tatschu to us uttu tirgu nepirkahht? Prohwejeet wehl reis, bet luhdsami nesitteet abbus schubburus us reisi. Prohwejeet neswahdeht, daschu reis tas lihdi un ja arri nelihdsehs Juhsu beedribai, nahks atkal tirgus un isdohseht to par pilnu un warreseht tad pirktees sortigu stemdakfchu. Wehlu laimes.

4) Mihlo Blukfchli. Tahß behdigas sinnas par Tamu pussi fahchmis lihdi ar temi noskumstu par wiffu to palaidibu, kahdai sahkt padohtees daudsi, kam kà smalki mahziteem gan klahthos smalkoki westees titlab ahypus kà eekschpus Deewa namma. Kà dsirdu, is trescho swehiden Zums mahzitais nahkt us B. basuizu. Gribbu tad roudsibt tur us tahdu deenu noskuht, eeschu us to ehrgelu lohri un redsefchu patß. Ja gaddisees atkal tohdi abwergeku sellischi un kundfni, kas nevroht, kà swahia weetä jaweddahß un taifa tur sawus schtukkus, tad redsefi, kahdu kaunu es winneem padarrijufchu un kà ar reisi buhs trakku-liba ismehta. Us preezigu faredeschanoß!

Dhfscheris.

